FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT ANTONIO LA PERGOLA

föredraget den 6 maj 1997 *

I — Inledning

1. I förevarande mål ombeds domstolen ånyo att uttala sig om huruvida vissa nationella processrättsliga bestämmelser är förenliga med gemenskapsrätten — närmare bestämt med den icke-diskrimineringsprincip som stadgas i artikel 6 i EG-fördraget. De nationella bestämmelserna i fråga ingår i den österrikiska rättsordningen. Enligt dessa åläggs utländska medborgare att ställa säkerhet för rättegångskostnader (cautio judicatum solvi) då de väcker talan mot personer som är medborgare i den stat där talan väcks.

II — De faktiska omständigheterna i tvisten

2. Stephen Austin Saldanha, bosatt i Florida (USA) och såväl amerikansk som brittisk medborgare, och bolaget MTS Securities Corporation, med säte i Amerikas förenta stater, är aktieägare i bolaget Hiross Holding AG (nedan kallat Hiross), som har säte i Österrike.

Den 27 september 1994 väckte Stephen Austin Saldanha och ovannämnda bolag MTS talan mot Hiross vid Handelsgericht i Wien för att förhindra omstruktureringsåtgärder inom den koncern som Hiross kontrollerar. Åtgärderna skulle ha lett till att andelar i vissa bolag hade överförts till andra bolag inom samma koncern. På begäran från svaranden ålade den nationella domstolen kärandena att ställa säkerhet för rättegångskostnader enligt 57 § i Zivilprozeßordnung (österrikiska civilprocesslagen, nedan kallad ZPO), eftersom inte något av de i 57 § andra stycket föreskrivna skälen för att bevilja undantag var uppfyllt i det fallet. Den domstol till vilken Stephen Austin Saldanha överklagade Handelsgerichts beslut om ställande av säkerheten i fråga, fastslog för sin del att den omtvistade österrikiska processrättsliga regeln utgör diskriminering på grund av nationalitet i den mening som avses i artikel 6 i EG-fördraget. Domstolen i andra instans har dessutom klargjort att det för tillämpningen av ovannämnda artikel i fördraget saknar betydelse att käranden är medborgare såväl i Förenade kungariket som i Amerikas förenta stater. Att den berörde är bosatt utanför gemenskapen skulle heller inte ha någon betydelse. Att österrikiska medborgare och medborgare inom gemenskapen är fullständigt jämställda i enlighet med vad som fastslås i fördraget innebär nämligen enligt den domstolen att kravet på säkerheten i fråga hur som helst inte är tillåtet, eftersom österrikiska medborgare enligt österrikisk rätt är undantagna från skyldigheten att ställa säkerhet även om de är bosatta utomlands.

3. Den hänskjutande domstolen, till vilken andra instansens ovannämnda avgörande

* Originalspråk: italienska.

överklagades, har för sin del uppgivit att, enligt 57 § första stycket i ZPO, utlänningar som väcker talan vid österrikisk domstol är skyldiga att ställa säkerhet för rättegångskostnader om svaranden har yrkat detta och om det inte finns bestämmelser av motsatt innebörd i internationella fördrag. Den hänskjutande domstolen har dessutom anfört att regeln i fråga syftar till att skydda svarande vid de nationella domstolarna mot anspråk som utländska kärande gör gällande på ett sätt som utgör missbruk eller vållar onödiga kostnader. Enligt 57 § andra stycket i ZPO föreligger emellertid inte en sådan skyldighet om käranden har sin vanliga vistelseort i Österrike eller om ett domstolsbeslut som förpliktar käranden att ersätta svarandens rättegångskostnader kan verkställas i den stat där käranden har sin vanliga vistelseort.

Den hänskjutande domstolen har dessutom klargjort att österrikiska medborgare som är bosatta eller har sin vanliga vistelseort utomlands inte är skyldiga att ställa säkerhet enligt 57 § i ZPO. Således, påpekar den nationella domstolen, skiljer inte den processrättsliga regeln i fråga mellan de fall då det inom det nationella territoriet finns utsökningsbar egendom och om det saknas sådan. Enligt den hänskjutande domstolen syftar den omtvistade bestämmelsen till att skydda de egna utomlands bosatta medborgarna samt till att, av ömsesidighetsskäl, beakta de liknande regleringar som föreskrivs inom det området i de flesta europeiska rättsordningar.

4. Vad sedan beträffar de gemenskapsrättsliga bestämmelsernas tillämplighet i tiden, har den hänskjutande domstolen gjort ett antal påpekanden av innebörden att fördraget bör tillämpas i förevarande tvist, trots att den uppstod innan Österrike anslöt sig till gemenskapen. Den nationella domstolen har påpekat att då det inte föreligger någon övergångsreglering skall överrätterna — i förevarande fall Oberster Gerichtshof — beakta senare tillkommen rätt (jus superveniens) av tvingande art även efter avgörandet i första instans, trots att de omtvistade händelserna hänför sig till tiden innan de nya bestämmelserna trädde i kraft. Enligt den nationella domstolen är bestämmelserna i fördraget, närmare bestämt artikel 6, av sådan tvingande art. Avgörandet i förevarande fall borde därför grundas på dessa bestämmelser. Av samma skäl som redovisats ovan, anser den nationella domstolen att det är uteslutet att det aktuella fallet skulle omfattas av det jämförbara förbudet mot diskriminering grundad på nationalitet som föreskrivs i artikel 4 i avtalet om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde, vilket Österrike var part i från den 1 januari 1994.

5. Med beaktande av att de frågor som är aktuella i förevarande tvist berör gemenskapsrätten, har Oberster Gerichtshof i Wien ansett det vara nödvändigt att hänskjuta följande tolkningsfråga till domstolen:

"Diskrimineras en brittisk medborgare som samtidigt är medborgare i Amerikas förenta

stater och som har sitt hemvist inom denna stats territorium (Florida) — som vid en österrikisk allmän domstol har väckt talan mot ett aktiebolag med säte i Österrike om att detta inte får överföra eller överlåta andelar i vissa särskilt angivna dotterbolag till dess italienska dotterbolag eller till dettas dotterbolag med säte i Italien utan medgivande av bolagsstämman med kvalificerad tre fjärdedels majoritet respektive, i andra hand, med enkel majoritet — och som inte har något hemvist i Österrike eller någon förmögenhet där, i strid med artikel 6 första stycket i EG-fördraget, på grund av sin nationalitet genom att en behörig österrikisk domstol (i första instans) på yrkande av svarandebolaget enligt 57 § första stycket i den österrikiska Zivilprozeßordnung ålägger denne att ställa säkerhet för rättegångskostnaderna med ett visst belopp?"

III — Analys av tvisten

A. *Upptagande till sakprövning*

6. Frågan som i förevarande mål har hänskjutits till domstolen berör inledningsvis ett vanskligt spörsmål i fråga om tillämpligheten i tiden av bestämmelserna i EG-fördraget. Domstolen skall nämligen uttala sig om tolkningen av en bestämmelse i fördraget med avseende på händelser som utspelade sig vid en tidpunkt då Republiken Österrike — vars processrättsliga bestämmelser i förevarande fall är omtvistade — ännu inte var medlem i gemenskapen. Det finns således skäl att analysera hur ovannämnda gemenskapsrättsliga bestämmelser behandlas i den interna rättsordningen och, mer allmänt, vilket kriterium som styr tillämpligheten i tiden av gemenskapens primärrätt.

7. Ett fall som hade ett flertal beröringspunkter med det som är aktuellt i förevarande mål prövades nyligen av domstolen i målet Data Delecta [1]. De händelser som låg till grund för tvisten vid den nationella domstolen ägde rum innan Konungariket Sverige anslöt sig till Europeiska gemenskaperna. EG-domstolen prövade emellertid den hänskjutna frågan i sak utan att först ha kontrollerat om och hur gemenskapsrätten var tillämplig på det omtvistade fallet i tidshänseende (ratione temporis). I det fallet gav inte domstolen den nationella domstolen några tolkningskriterier för att exakt avgränsa gemenskapsrättens giltighet i tiden och klargjorde således inte heller om det då aktuella fallet skulle avgöras enligt gemenskapsrätten eller enligt regler hämtade ur en annan rättsordning. Vad som i sak hände i det fallet var att EG-domstolen, genom att pröva målet i sak, angav vilka rättsprinciper som den nationella domstolen — i det fallet Sveriges Högsta Domstol — skulle tillämpa. Den sistnämnda domstolen fastslog emellertid senare att tvisten inte omfattades av EG-fördragets tillämpningsområde. [2] Resultatet blev således att EG-domstolens avgörande, som lämnades utan beaktande, blev ovidkommande för tvisten vid den nationella

1 — Dom av den 26 september 1996 i mål C-43/95, Data Delecta (REG 1996, s. I-4661).

2 — Högsta Domstolens beslut av den 13 november 1996.

domstolen. Det går därför att hävda att tolkningsfrågan, vid närmare påseende, varken kunde eller borde ha ställts.

8. Även i den tvist som domstolen nu har att pröva ägde händelserna i målet rum innan EG-fördraget trädde i kraft i Österrike. I målet Data Delecta hade den hänskjutande domstolen inte klargjort vilka rättsliga skäl som skulle kunna motivera att gemenskapsbestämmelserna tillämpades retroaktivt på tvisten. Här har däremot den nationella domstolen själv angivit, om än med viss tvekan, att gemenskapsrätten är retroaktivt tillämplig på händelser som utspelade sig innan Österrike var medlem i gemenskapen. Skälet till denna retroaktiva tillämpning av gemenskapsrätten skulle enligt den hänskjutande domstolen bestå i gemenskapsrättens tvingande art. Såsom senare tillkommen rätt skulle den i kraft av den österrikiska processrätten vara omedelbart tillämplig i alla mål i vilka dom ännu inte avkunnats då EG-fördraget trädde i kraft i Österrike.

9. Denna argumentation i fråga om gemenskapsrättens tillämplighet i tiden ger emellertid upphov till visst bryderi i ett flertal avseenden. För min del tvivlar jag nämligen på att gemenskapsrätten av egen kraft skulle kunna reglera fall som inträffade då annan lagstiftning var i kraft och som — för så vitt det inte rör sig om särskilda omständigheter, likt dem som gör det möjligt att tillämpa gynnsammare straffrättsliga regler retroaktivt — inte hade ett tillräckligt samband med de gemenskapsrättsliga bestämmelser som kunde åberopas då händelserna ägde rum. Det är nämligen principen "tempus regit actum" som styr gemenskapsrättens rättsverkningar i tiden, om inte annat uttryckligen föreskrivs. Situationer som hänför sig till en tid då bestämmelserna i fråga ännu inte var *gällande rätt* med avseende på de händelser som givit upphov till tvisten omfattas således inte av fördragets tillämpningsområde i tidsmässigt hänseende. Därav följer att ovannämnda princip, tempus regit actum, måste tillämpas enhetligt inom gemenskapen. I annat fall skulle regleringen av rättsverkningarna i tiden av fördragets bestämmelser kunna variera, vilket skulle medföra en uppenbar och oberättigad skillnad i behandlingen av likadana situationer, beroende på vilken rättsordning som i det enskilda fallet har att säkerställa bestämmelserna i gemenskapens rättsordning.

10. De ovan anförda synpunkterna får ytterligare en konsekvens, som måste påpekas. Det kan hända att en medlemsstat av eget fritt val föreskriver att vissa gemenskapsrättsliga bestämmelser skall tillämpas retroaktivt på händelser som hänför sig till tiden före den statens anslutning till gemenskapen. Syftet med detta skulle vara att tillerkänna rättigheter och befogenheter som de berörda annars inte skulle komma i åtnjutande av på grundval av fördraget. Enligt min uppfattning förbjuder inte gemenskapens rättsordning att en nationell lagstiftare antar en sådan reglering. Poängen är att det i varje fall skulle röra sig om interna bestämmelser, vilka förvisso inte ändrar art bara för att de antas genom en hänvisning till gemenskapsrättsliga bestämmelser. Det är inte gemenskapens rättsordning som föreskriver att dessa bestämmelser skall tillämpas på det interna planet i den berörda staten, utan den nationella rättsordningen, som har gjort bestämmelserna till sina och givit dem rättsverkningar i tiden som de annars inte skulle ha enligt den

ursprungliga rättsordningen. Jag anser inte att domstolen är behörig att meddela förhandsavgöranden med avseende på bestämmelser som har införts i den interna rättsordningen på ett sådant sätt, just av den anledningen att det inte rör sig om bestämmelser som faller inom den behörighet som domstolen tilldelats enligt artikel 177 i fördraget. [3]

11. Nyssnämnda resonemang ändras inte av att det är möjligt att på förevarande fall tillämpa bestämmelserna i avtalet om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES), [4] som trädde i kraft den 1 januari 1994, i vilket avtal Österrike var part från detta datum. Även om domstolen skulle vilja omformulera den i förevarande mål aktuella tolkningsfrågan mot bakgrund av det avtalet och låta frågan gälla motsvarande bestämmelse i EES-avtalet (artikel 4), anser jag inte domstolen vara behörig att uttala sig om den hänskjutna tolkningsfrågan. Frågan i målet härrör nämligen från en nationell domstol som varken vid tiden för de omtvistade händelserna eller vid den senare tidpunkt då talan först väcktes vid den nationella domstolen var behörig att hänskjuta frågor till domstolen i Luxemburg på grundval av ovannämnda avtal. Det är sant att en EFTA-stat, enligt artikel 107 i EES-avtalet och enligt dess protokoll nr 34, [5] kan bemyndiga en domstol eller annan dömande myndighet att begära att Europeiska gemenskapernas domstol "fattar beslut om tolkningen av en EES-regel". För att utöva den befogenheten krävs det emellertid uttryckligen att den skyldighet som föreskrivs i artikel 2 i ovannämnda protokoll nr 34 uppfylls, nämligen att depositarien och Europeiska gemenskapernas domstol underrättas om i vilken omfattning och under vilka förutsättningar protokollet skall gälla för den berörda statens domstolar eller andra dömande myndigheter. Österrike har emellertid inte använt sig av möjligheten i fråga och har heller inte uppfyllt den skyldighet som föreskrivs för att få utöva den. Det går heller inte att anse att domstolen blivit behörig på grund av att Österrike senare kommit att ansluta sig till gemenskapen. I bestämmelserna i ovannämnda protokoll föreskrivs ingenting i det avseendet. Det finns heller ingen anledning att förutsätta att möjligheten i fråga implicit har föreskrivits i protokollet men lämnats så att säga "vilande" tills den berörda staten ansluter sig till EG.

12. Man kan inte heller påstå att EG-domstolen numera har ersatt EFTA-domstolen för att i dess ställe tolka bestämmelser i EES-avtalet avseende vilka den domstolen institutionellt sett inte var ämnad att ge ett sådant rättsligt bistånd vid tiden för de omtvistade omständigheterna eller vid den tid då talan väcktes. I det avseendet skall det för övrigt erinras om att det i artikel 108 i EES-avtalet föreskrivs att en EFTA-domstol skall upprättas, vilken skall ha en rättslig

3 — Se i det avseendet dom av den 28 mars 1995 i mål C-346/93, Kleinwort Benson (REG 1995, s. I-615) samt generaladvokaten Tesauros förslag till avgörande av den 31 januari 1995. Se dessutom generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande av den 17 september 1996 i förenade målen C-28/95, Leur-Bloem, dom av den 17 juli 1997, (REG s. I-4161) och C-130/95, Giloy, dom av den 17 juli 1997, (REG s. I-4291, I-4294).

4 — EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

5 — Protokoll 34 om möjligheten för EFTA-staternas domstolar att begära att Europeiska gemenskapernas domstol beslutar om tolkningen av EES-regler som motsvarar EG-regler, publicerat i EGT L 1 av den 3 januari 1994, s. 204.

funktion som i vissa fall liknar den som fastslås i artikel 177 i fördraget och till vilken medlemsstater i EES, som inte är medlemmar i gemenskapen, kan vända sig. [6] I samband med Österrikes, Finlands och Sveriges anslutning till gemenskapen fastslogs därefter genom ett *ad hoc*-avtal [7] de bestämmelser som gör det möjligt för domstolar i dessa tre medlemsstater att även efter anslutningen till gemenskapen hänskjuta mål av ovannämnd art till EFTA-domstolen, om än bara för en kort tid. I de fall då det uttryckligen föreskrivs att EFTA-domstolen är behörig, har den nationella domstol som skall tillämpa EES-avtalets bestämmelser förvisso inte rätt att välja att hänskjuta tolkningsfrågan till EG-domstolen i stället för till EFTA-domstolen. En sådan valmöjlighet finns inte och hade heller inte kunnat föreskrivas utan att principen om exklusiv behörighet därigenom åsidosatts, en princip som EG-domstolen för övrigt även har fastslagit just i förhållande till EES-avtalet. [8]

B. *Saken*

13. För det fall att domstolen skulle anse sig vara behörig, skall jag nedan göra ett antal överväganden avseende tolkningsfrågan i sak.

Enligt min mening föreligger endast ett verkligt problem som grundar sig på domstolens rättspraxis i fråga om huruvida kravet på ställande av säkerhet för rättegångskostnader är förenligt med principen om ickediskriminering. Det rör sig om att fastslå om den talan som käranden har väckt har samband med en väsentlig frihet som garanteras av gemenskapsrätten eller om domstolen har att bedöma en talan som uteslutande hänför sig till bolagsrättsliga bestämmelser som vid den tiden var i kraft i den österrikiska rättsordningen.

14. Kommissionen anser att föreskrifterna i artiklarna 54.3 g och artikel 220 fjärde stycket i EG-fördraget är tillämpliga i förevarande mål. Sökanden anser för sin del att talan faller inom tillämpningsområdet för de rättigheter som föreskrivs i artiklarna 52 och 54.3 g i fördraget. Jag anser emellertid inte att talan i fråga kan grundas på bestämmelser i gemenskapsrätten, just med anledning av att talan väcktes före Österrikes anslutning till gemenskapen. Den enda lösning jag anser det finnas fog för är således att förankra kärandens talan i EES-avtalets bestämmelser, närmare bestämt i bestämmelserna i artikel 31—35 om undanröjande av restriktioner

6 — EFTA-staterna genomförde artikel 108 genom att ingå *avtalet om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol*. I artikel 34 i det avtalet föreskrivs följande: "1. EFTA-domstolen skall vara behörig att avge rådgivande yttranden angående tolkningen av EES-avtalet. 2. När en sådan fråga väcks vid en domstol i en EFTA-stat, får den domstolen, om den anser att det är nödvändigt för att döma i saken, begära att EFTA-domstolen avger ett sådant yttrande. ...".

7 — *Avtalet om övergångsbestämmelser för en period efter vissa EFTA-staters anslutning till Europeiska unionen*. Se särskilt artikel 5.1 i vilken följande föreskrivs: "Efter anslutningen får nya förfaranden inledas inför EFTA-domstolen endast i ärenden där de händelser som enligt EES-avtalet eller övervakningsavtalet givit upphov till ett förfarande inträffade före anslutningen och där en ansökan lämnas till EFTA-domstolen inom tre månader efter anslutningen ... ."

8 — Yttrande 1/92 av den 10 april 1992 (Rec. 1992, s. I-2821). Den tydliga åtskillnaden mellan EG-domstolens och EFTA-domstolens behörighetsområden, som infördes efter det att den ursprungliga avtalstexten hade antagits, har gjort det möjligt att anse att det rättsliga system som inrättats genom artikel 108 i EES-avtalet är förenligt med EG-fördraget (punkt 19). Kravet på att artiklarna 164 och 219 i fördraget skall iakttas har dessutom tydligt understrukits av domstolen i yttrande 2/94 av den 28 mars 1996 (REG 1996, s. I-1759), punkt 20.

för etableringsfriheten, vilka även rör bolag, samt i artikel 77 om bolagsrätt, vilken för sin del hänvisar till bilaga XXII. I denna införs en skyldighet för de EFTA-stater som är parter i avtalet att inom ramen för EES genomföra en serie gemenskapsdirektiv, i syfte att likställa de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna i bolagsmännens och tredje mans intressen samt reglera särskilda företeelser som rör bolag, såsom uppdelning och sammanslagning av företag etcetera.

15. Med beaktande av domstolens rättspraxis på området [9] finns det heller inte fog för det argument som käranden har anfört med avseende på svarandens medborgarskap och på den påstådda frånvaron av diskriminering vid behandlingen av denne enligt de österrikiska bestämmelserna. Domstolens rättspraxis är tydlig i det avseendet: vad som krävs för att rättigheterna enligt fördraget skall kunna utövas är medborgarskap i en av gemenskapens medlemsstater. Det kriteriet kan inte annat än gälla även i fråga om den personkrets som omfattas av tillämpningsområdet för EES-avtalet. Att den berörde är medborgare i en stat som inte tillhör gemenskapen (eller som står utanför EES) kan varken utvidga eller inskränka de rättigheter som vederbörande tillerkänns enligt gemenskapens rättsordning och enligt den rättsordning som har inrättats genom EES-avtalet.

16. Den andra omtvistade frågan är själva arten och verkan av den österrikiska processrättsliga bestämmelse som givit upphov till den tvist som hänskjutits till domstolen. I detta avseende hänvisar jag till domstolens nyligen avkunnade domar [10] och till mina förslag till avgöranden [11] i samma mål för allmänna överväganden om huruvida kravet på säkerhet för rättegångskostnader är förenligt med gemenskapsrätten och för de kriterier enligt vilka det är tillåtet att kräva att sådan ställs.

Även bestämmelsen i fråga grundas uppenbarligen på ett kriterium som innebär diskriminering mellan medborgare och utlänningar. Österrikiska medborgare är nämligen undantagna från skyldigheten att ställa säkerhet även om de är bosatta utomlands eller om de inom det nationella territoriet inte har tillgångar som är tillräckliga för att täcka svarandens krav på ersättning för rättegångskostnader. Bestämmelsen är således inte avsedd att skydda den part som är föremål för en talan som utgör missbruk eller vållar onödiga kostnader annat än om käranden är utlänning. Bestämmelsen förtjänar således inte att närmare beaktas med avseende på de syften som svaranden anser att den har, nämligen att säkerställa jämbördighet mellan parterna eller att ge garantier. Jag anser att det saknas fog för svarandens uppfattning.

9 — Dom av den 7 juli 1992 i mål C-360/90, Micheletti (Rec. 1992, s. I-4239).

10 — Domen i målet Data Delecta, ovan fotnot 1, och dom av den 20 mars 1997 i mål C-323/95, Hayes (REG 1997, s. I-1711).

11 — Förslag till avgöranden av den 23 maj 1996 respektive 28 januari 1997.

17. Däremot förtjänar den österrikiska regeringens resonemang att beaktas. Enligt denna är den omtvistade nationella lagen förenlig med gemenskapsrätten, eftersom det i denna stadgas om undantag för bestämmelser som föreskrivs i internationella avtal. Detta skulle medföra att gemenskapsmedborgare undantas från skyldigheten att ställa säkerhet. Det finns knappast skäl att erinra om att samma sak skulle gälla för EES. Denna anpassande tolkning av bestämmelsen i fråga som den österrikiska regeringen har gjort gällande ändrar inte det resultat jag kommit fram till ovan, utan bekräftar det. Enligt denna tolkning flyttas skyldigheten att iaktta den gemenskaps- eller EES-rättsliga föreskriften från den lagstiftande församlingen, vars uppgift det borde vara att upphäva eller ändra en bestämmelse som strider mot icke-diskrimineringsprincipen, till domstolarna, vilka likaledes skulle vara skyldiga att inte tillämpa bestämmelsen i syfte att garantera iakttagandet av de bestämmelser i vilka principen fastslås. Vad som i varje fall är av vikt för det avgörande som domstolen har att träffa är att de bestämmelser vars efterlevnad domstolen skall skydda fullständigt och omedelbart genomförs i den nationella rättsordningen. Den berörda medlemsstaten är även fortsättningsvis behörig att välja de lösningar av konstitutionell art som den anser vara lämpliga eller som den anser vara att föredra, i syfte att uppnå det önskade resultatet, under förutsättning att enskilda faktiskt och med säkerhet kan utöva de rättigheter som de tillerkänns i gemenskapens eller EES:s rättsordning. [12] I varje fall är de nationella domstolarna skyldiga att anse att den omtvistade säkerheten inte kan tillämpas på eller avkrävas medborgare inom gemenskapen eller EES. [13]

IV — Förslag till avgörande

18. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att den fråga som Oberster Gerichtshof i Wien har ställt skall besvaras på följande sätt:

Domstolen är inte behörig att besvara den tolkningsfråga som Oberster Gerichtshof i Wien har ställt, eftersom de omständigheter som ligger till grund för tvisten vid den domstolen hänför sig till tiden före Republiken Österrikes anslutning till Europeiska gemenskaperna och således i tidsmässigt hänseende inte omfattas av EG-fördragets tillämpningsområde.

12 — Dom av den 20 mars 1986 i mål 72/85, kommissionen mot Nederländerna (Rec. 1986, s. 1219), av den 15 oktober 1986 i mål 168/85, kommissionen mot Italien (Rec. 1986, s. 2945) samt av den 24 mars 1988 i mål 104/86, kommissionen mot Italien (Rec. 1988, s. 1799).

13 — Dom av den 9 mars 1978 i mål 106/77, Simmenthal (Rec. 1978, s. 629).

För det fall domstolen skulle anse sig vara behörig att uttala sig om tolkningsfrågan, föreslår jag i andra hand följande svar:

Artikel 4 i avtalet om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde utgör hinder för att medborgare i gemenskapens medlemsstater, eller medborgare i de stater som är parter i EES-avtalet, åläggs att ställa en säkerhet för rättegångskostnader liknande den som föreskrivs i 57 § andra stycket i den österrikiska civilprocesslagen, när österrikiska medborgare under samma omständigheter inte avkrävs samma säkerhet.